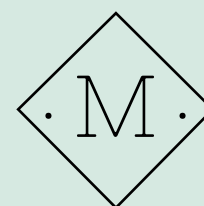

Lucas Riera · Ángel Svoboda

NOCTURNES

Sobre la Terra i les seves criatures
quan no hi ha llum

M · O · S · Q · U · I · T · O

- ♦ Estimem el paper.
- ♦ Tenim vocació per les coses boniques.
- ♦ Llegim, escrivim i dibuixem el que ens ve de gust.
- ♦ Olorem els llibres, encara que no siguin vells.
- ♦ Ens apassionen les llibreries i els llibreters.
- ♦ Si hi ha talent, publiquem.
- ♦ I fem llibres infantils... o no, això ja no depèn de nosaltres...

© Dels textos, Lucas Riera 2023
© De les il·lustracions, Àngel Svoboda 2023
© Mosquito Books Barcelona, SL 2023

Mosquito Books Barcelona, SL
C/ Església 4-10, oficina 2D
08024 Barcelona
www.mosquitobooksbarcelona.com
info@mosquitobooksbarcelona.com

DL GI 664-2023

Fabriquem tots els nostres llibres amb paper ecològic.
Som amics dels boscos.

En la realització d'aquest llibre no s'ha maltractat cap animal, però algun ha estat subornat per obtenir la seva ajuda.

Lucas Riera · Àngel Svoboda

NOC TUR NS

Sobre la Terra i les seves criatures
quan no hi ha llum

M · O · S · Q · U · I · T · O

En aquest llibre trobaràs...

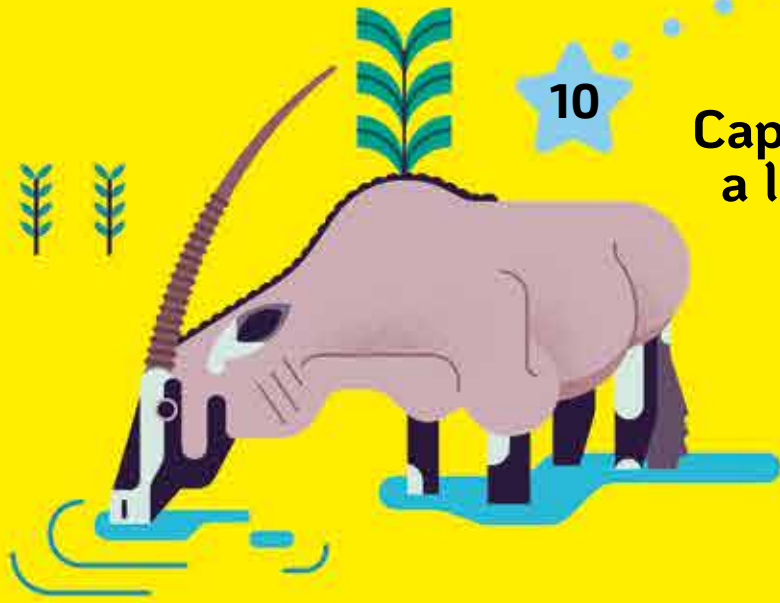
Què és la nit?

12

10

Capvespre a la selva

Aus nocturnes

14

El cas misteriós de les flors nocturnes

28

Animals cecs

26

La nit polar. Les aurores boreals

36

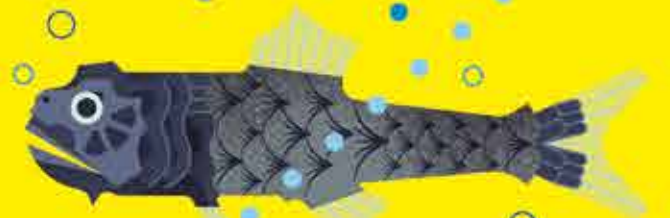
Les fases lunars

40

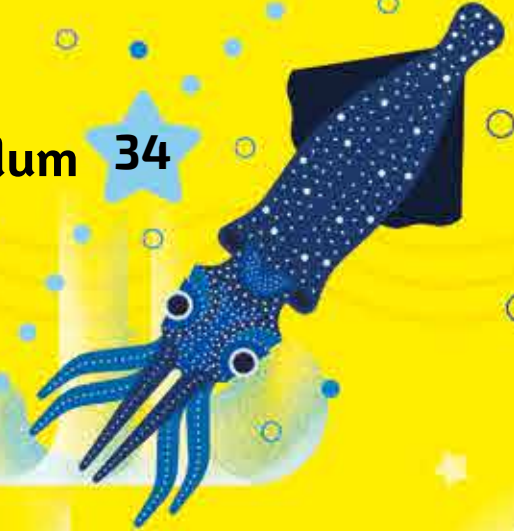
Peixos dels avencs

32

Animals de llum

34

Eclipsis i altres fenòmens extraordinaris

38

On és el color durant la nit?

42

Els astres, el cosmos, el firmament

44

Qui veu què de nit?

18

Qui fa tant de soroll a la nit?

20

24

Arnes, les papallones nocturnes

22

Insectes nocturns

Mamífers caçadors

16

Capvespre a la selva

El capvespre és el moment en què disminueix la radiació solar i s'anuncia l'arribada de la nit. El crepuscle és la claror que encara hi ha quan el Sol ja es troba sota l'horitzó: en realitat és la refracció dels rajos sobre l'atmosfera.

Aquest és un moment màgic i espectacular en el ritme diari de la selva.

La majoria de les aus busquen el niu i es reuneixen a l'abric de les copes dels arbres per passar la nit. És encara un moment d'una gran cridòria.

Les aus nocturnes i predadores, com els mussols, prenen posicions i romanen immòbils, sense fer cap soroll.

Els rèptils i els amfibis, com serps, sargantanes i cocodrils, aturen la seva activitat i, encara que no dormin, limiten la seva contínua activitat diürna.

Els mamífers herbívors surten prudentment dels seus amagatalls i es dirigeixen a la ribera del riu per beure. Sovint els predadors els esperen amagats.

El capvespre és el moment de preparació per a la nova fase de foscor que està a punt de caure sobre la Terra.

Molts insectes s'amaguen o s'enterren i es queden quiets.

Aus nocturnes

Si ets un amant dels ocells, segur que saps que tenen una conducta semblant a la nostra: per a ells la llum solar és vida. Es desperten molt d'hora, just abans del naixement del dia, i acostumen a emprar la nit per dormir, o si més no per descansar i romandre quiets.

Però algunes classes d'aus es comporten de manera contrària: cau la nit al bosc i centenars de mussols prenen posicions per caçar.

Sabies que els mussols viuen a la Terra des de fa 65 milions d'anys? Tot i que n'hi ha moltes espècies, tots tenen els ulls grossos, poden girar el cap 270 graus sense fer el més mínim soroll i tenen una oïda molt fina.

Mussol gregari

Gran mussol cornut o nacurutú

Mussol de Jamaica

Duc reial o duc americà

Mussol de les Salomó

Però, a més dels mussols i les òlibes, altres ocells també regnen en la nit:

Mussol esparverenc (*Surnia ulula*)

S'anomena així perquè, tot i que és un rapinyaire nocturn, en realitat s'assembla molt a un esparver o a un falcó: té les ales llargues acabades en punta, la cua llarga i el cap aplatat.

Mussolet de la Patagònia (*Glaucidium nana*)

És petit, però molt ferotge. Pot caçar animals més grans que ell. Quan vola no fa cap soroll.

Si aquestes aus rapinyaires nocturnes han sobreviscut 65 milions d'anys és gràcies a la seva increïble capacitat d'adaptació als diversos hàbitats del planeta.

Algunes espècies poden viure en paisatges gèlids, mentre que els seus parents habiten en zones desèrtiques. Han evolucionat perfeccionant les seves habilitats per caçar de nit: acostumen a romandre immòbils, camuflant-se en l'entorn, observant, fins que la seva presa se'ls acosta sense saber-ho.

La nit polar. Les aurores boreals

Es considera que hi ha nit polar quan la foscor dura més de vint-i-quatre hores. Aquest fenomen, que només es produeix als cercles polars àrtic i antàrtic, succeeix perquè el Sol acostuma a estar més baix que l'horitzó. Cal dir que la foscor absoluta s'esdevé durant menys hores, ja que tot i que el Sol no aparegui a l'horitzó, es pot entreveure una mica de llum a causa de la refracció. Però... t'imagines passar tres mesos en un lloc on el Sol no surt per l'horitzó?

L'oxigen és el responsable dels colors de les aurores, que acostumen a ser verdes i grogues o d'un vermell ataronjat.

Les aurores boreals (a l'hemisferi sud en diuen aurores australs) són fenòmens lumínics molt espectaculars; semblen màgics, i es produeixen en zones properes als pols, tot i que hi ha força excepcions. Es tracta de milions de partícules solars que s'uneixen, de manera que componen formes capritxoses sobre el cel negre que hipnotitzen per la seva bellesa.

Ara sabem que les aurores són fenòmens físics, però és fàcil imaginar-se el respecte i la por que devien sentir les civilitzacions antigues davant d'aquests dibuixos celestes: els semblaven dracs i monstres terrorífics.

La major part dels éssers vius són diürns
i es mostren actius mentre el sol brilla al cel,
però al capvespre, quan la llum s'esvaeix,
la vida continua.

A les fosques, la Terra i algunes de les seves
criatures segueixen bategant. Es produeixen les
marees, la lluna plena il·lumina els paisatges,
algunes plantes cobren vida, alguns organismes
brillen com joies a la foscor...

Quan cau la nit, alguns animals surten
de cacera; per a d'altres, la nit és una constant,
perquè viuen en un món sense llum.

@mosquitobooks
mosquitobooksbarcelona.com

€ 22,00

ISBN 978-84-19095-43-5

9 788419 095435